

Olav W. Bertelsens tale ved demonstrationen imod 1-årige kandidatuddannelser

Taler

Olav W. Bertelsen
Fællestillsidsrepræsentant for
Akademikerne ved AU

Dato

26. oktober 2022

Sted

Aarhus

Nej tak! til 1-årige kandidatuddannelser

Ideen om at tvangs-halvere en lang række kandidatuddannelser, er et af de mest skadelige uddannelsespolitiske tiltag i lang tid. Når man dykker ned i det, er der ingen formildende omstændigheder.

Jeg tilbragte selv næsten 10 år på universitetet inden jeg blev kandidat. Det gav mulighed for at lave mange forskellige ting imens. Men det kan også godt være, at vi var nogle der dengang brugte for lang tid på at blive færdige. Det var nærmest obligatorisk at ”sidde i specialesumpen” osv.

I dag er det derimod helt almindeligt, at de studerende bliver færdige på normeret tid. Det gør de fordi der er indført aktivitetskrav, fremdriftskrav, og allemulige-andre-krav. Og så er vi på universiteterne blevet bedre til at sørge for, at de studerende hele tiden laver noget relevant. Det er muligt at blive færdig på 5 år, og det er blevet umuligt at være længere tid om det.

Dette er dog ikke sket uden omkostninger. Realiteten er, at specialet mange steder er blevet en anelse for presset. De mange tiltag der er gennemført hen over de seneste 3-4 årtier, har strømlinet, men også udtyndet uddannelserne. Den 5-årige uddannelse bestående af en 3-årig bachelor og en 2-årig kandidat, vi har i dag, er nok skåret så langt ind til benet som det overhovedet giver mening at gøre.

Reformkommissionens forslag om at tvangshalvere uddannelser på især

humaniora og samfundsfag, ligner politisk bestillingsarbejde. Der er simpelthen ingen saglige argumenter for værdien af 4-årige kandidatuddannelser i et land hvor vi har stolte traditioner for velfungerende professionsbacheloruddannelser.

På kandidaten skabe[r] vi os – vi skaber os selv. Og det er specialet der er helt afgørende.

Den toårige kandidat, ovenpå en treårig bachelor, er en velfungerende model. Bacheloren giver et bredt fundament indenfor hele faget, og kandidatforløbet giver typisk dybde indenfor en række emner og mere avancerede selvstændige arbejdsformer. Og det kulminerer i specialet, hvor den studerende opnår den faglige modenhed der kendetegner en selvstændigt arbejdende fagperson.

De studerende udvikler sig konstant i løbet af hele uddannelsen, men det der sker under specialet, er ofte nærmest magisk at bevidne.

Kandidatuddannelsen er ikke en forskeruddannelse som nogle socialdemokrater på et tidspunkt mente. Men universitetsuddannelserne er forskningsbaserede. Det betyder, at de studerende kommer tæt på, og i mange tilfælde deltager i produktionen af ny viden, men omdrejningspunktet er, at kandidaterne i kraft af specialet kommer ud og udfører vigtige funktioner i og for samfundet.

Danmark har behov for fleksibel arbejdskraft, der rutinemæssigt og selvstændigt kan tilegne sig ny viden og nye arbejdsformer. Vi ved ikke hvor vi er og hvilke kvalifikations- og vidensbehov vi har om 15 år. Derfor har vi brug for kandidater med både bredde og dybde. Kandidater som ikke bare har lært bestemte praktiske greb, men kandidater der er blevet hele fagpersoner der gennem kombinationen af en dyb universitetsuddannelse og efterfølgende job er agile som bare fanden.

Reformkommissionen peger på uddannelser, som de mener er unyttige. Det er de uddannelser de vil korte af til et enkelt år. Deres tilbagevendende påstand er, at årsløn er det samme som samfundsmæssig værdi. Men det passer jo ikke. Der er en hel del personer med lange uddannelser der skaber stor værdi for samfundet uden nødvendigvis at få en meget høj løn. Det gør de fx ved at forny vores forståelse af os selv og vores kultur. Det er afgørende vigtigt for vores samfund, men underkendes systematisk af de købte økonomer i

reformkommissionen.

Vi har i disse år brug for mere og grundigere uddannelse, ikke afkorting og instrumentalisering. Tvangsafkorting af kandidatuddannelser ned til 1 år, er at spille hasard med Danmark som videnssamfund. Det har vi simpelthen ikke råd til.

Kilde

olavbertelsen.dk

Kildetype

Dokumentation på online medie

Tags

Demonstrationstale

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/olav-w-bertelsens-tale-ved-demonstrationen-imod-1-arige-kandidatuddannelser>